1e Tussentijdse rapportage 2026

Gemeente Lingewaard

Inhoudsopgave

Algemeen 3
Inleiding 3
Leeswijzer....4
Geopolitieke ontwikkelingen 6
Samenvatting....6

Programma's 7
1. Veiligheid 7
2. Verkeer, vervoer en waterstaat....9
3. Economie 12
4. Onderwijs 14
5. Sport, cultuur en recreatie....17
6. Sociaal domein 21
7. Volksgezondheid en milieu 28
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing....31
9. Bestuur en ondersteuning....34

Financiën 41
Financiële positie....41
Totaaloverzicht financiële mutaties 43
Mutaties reserves 46
Budgetneutrale wijzigingen....46

Strategische agenda sociaal domein....49
Opgave 1. Versterken van de sociale basis 49
Opgave 2. Kostenbescherming maatwerkvoorzieningen 50
Thema 1. Beschermd thuis....50
Thema 2. Lingewaardse ontwikkelagenda jeugd 51
Thema 3. Bestaanszekerheid....52
Thema 4. Integrale werkwijze rond statushouders en vluchtelingen 53
Thema 5. Transformatie van zorg naar gezondheid....54
Financiële ontwikkelingen....55

Bijlagen....57
Voorbereidingsbudgetten facilitaire projecten en grondexploitaties 57

Algemeen

Inleiding

De Tussentijdse Rapportage 2026 is een afwijkingenrapportage. We rapporteren over de afwijkingen op de activiteiten en budgetten die in de begroting 2026 zijn opgenomen. Dit leidt tot een nieuw begroot saldo voor het jaar 2026. De afwijkingen die structureel zijn, hebben effect op het saldo van de meerjarenbegroting 2026 - 2029.

In deze tussentijdse rapportage nemen we ook de eerste monitoring op van de bezuinigingsmaatregelen uit de Begroting 2026. Per maatregel brengen we de voortgang in beeld op het gebied van inhoud, planning en financiën. Waar een maatregel niet of later wordt gerealiseerd, doen we zo mogelijk een voorstel voor een alternatief. De meeste maatregelen lopen op schema of zijn al gerealiseerd. Bij een aantal maatregelen is er een knelpunt. We nemen deze knelpunten nog niet financieel bij in deze rapportage, omdat de daadwerkelijke impact op dit moment nog onzeker is. Bij de 2e Tussentijdse rapportage 2026 hebben we een beter beeld. We verwerken daar de financiële afwijkingen en nemen een totaaloverzicht op van de vastgestelde en de werkelijk gerealiseerde bezuinigingen.

De activiteiten verlopen volgens planning. Dus deze rapportage bevat met name financiële afwijkingen.

Leeswijzer

Deze 1e Tussentijdse rapportage bestaat uit een aantal onderdelen, hieronder staan deze genoemd met een korte toelichting.

Programma's

Wat doen we?
In de programmabegroting 2026 staan per programma de activiteiten die we in het begrotingsjaar uitvoeren. In deze tussentijdse rapportage melden we bij het onderdeel 'Wat doen we?' de afwijkingen op de voortgang van deze activiteiten. Daarbij onderscheiden we:
GROEN = voortgang verloopt volgens planning
BLAUW = voortgang wijkt positief af
ROOD = voortgang wijkt negatief af.
Als de activiteit niet volgens planning verloopt, geven we een toelichting. Zo ziet het er uit:

Betrokken inwoners	
Geen toelichting nodig.	
Toegankelijke dienstverlening	
Hier komt een toelichting op de positieve afwijking.	
Efficiënte en effectieve samenwerking in de regio	
Hier komt een toelichting op de negatieve afwijking.	

Wat kost het?
Hierin zijn per programma de financiële afwijkingen opgenomen waarover wij besloten hebben hiervoor extra of nieuw budget aan te vragen over 2026.

Monitoring bezuinigingen
In de Begroting 2026 heeft de raad bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. We monitoren de voortgang van deze maatregelen in elke tussentijdse rapportage. Dit doen we op drie onderdelen:

- **Inhoud** — wordt de maatregel uitgevoerd zoals bedoeld?
- **Planning** — loopt de uitvoering volgens de afgesproken tijdlijn?
- **Financiën** — wordt het beoogde bezuinigingsbedrag gerealiseerd?

De status per onderdeel is als volgt weergegeven:

V = De bezuiniging verloopt op dit onderdeel volgens plan
X = De bezuiniging wordt op dit onderdeel (deels) niet gerealiseerd
O = De bezuiniging gaat op dit onderdeel beter dan verwacht
~ = Deze status komt alleen voor bij het onderdeel financiën. Dit heeft de volgende betekenis:

- Indien een bezuiniging pas in 2027 start, houdt dit in dat verwacht wordt dat de bezuiniging wordt gehaald vanaf 2027. Dit nemen we nog mee in de monitoring voor 2027, aangezien dit dan definitief in beeld is.
- Indien het bezuiniging betreft waarvan het bedrag jaarlijks oploopt, houdt dit in dat de bezuiniging financieel op schema loopt. Dit blijven we in de jaren wel monitoren, om jaarlijks vast te stellen of ook de hogere bezuinigingen worden behaald.

Bij een X geven we een toelichting en doen we, indien mogelijk, een voorstel voor een alternatief. Bij een O lichten wij de positieve afwijking toe.

Financiën

Hierin staat de financiële uitwerking van de voorstellen zoals opgenomen bij het onderdeel ‘Programma’s’.
Het effect op het saldo 2026 en de meerjarenramingen 2026 - 2029 staat in het onderdeel Financiële positie.
Ook de mutaties in de reserves en de budgetneutrale wijzigingen staan in dit onderdeel.

Strategische agenda Sociaal domein

Hierin is de inhoudelijke verantwoording opgenomen over de uitvoering van de twee opgaven en vijf thema’s zoals opgenomen in de strategische agenda Sociaal domein.
Daarnaast is er een apart onderdeel gewijd aan de financiële ontwikkelingen van deze agenda.

Geopolitieke ontwikkelingen

De aanhoudende geopolitieke spanningen leiden tot stijgende en onvoorspelbare energieprijzen. Dit leidt direct tot hogere energiekosten en werkt daarnaast door in de prijzen van materialen en uitbesteed werk. Omdat deze kostenstijgingen alle programma's raken, benoemen we dit hier in het algemeen. Op dit moment is de impact nog niet goed te kwantificeren. We zien de ontwikkelingen, maar kunnen nog niet betrouwbaar inschatten wat dit betekent voor de gemeentelijke budgetten. We doen daarom nu geen budgetbijstellingen. We volgen de marktontwikkelingen nauwgezet en kijken bij de 2e Tussentijdse rapportage opnieuw of bijstelling van budgetten nodig is. Bij de Begroting 2027 beoordelen we de structurele doorwerking.

Samenvatting

De 1e tussentijdse rapportage heeft in 2026 een totaal positief saldo van € 391.800. Het actuele saldo van de begroting 2026 is na vaststelling van deze rapportage door de raad afgerond € 513.000 positief.
Het structurele effect vanaf 2027 is opgenomen in de ‘Financiële positie' binnen het onderdeel Financiën. Hieronder een totaaloverzicht van de mutaties op de begroting 2026.

	Programma	Wijziging	V/N
1	Veiligheid	-84.300	N
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-	V
3	Economie	-	V
4	Onderwijs	103.400	V
5	Sport, cultuur en recreatie	-	V
6	Sociaal Domein	264.400	V
7	Volksgezondheid en milieu	-18.000	N
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-	V
9	Bestuur en ondersteuning	126.300	V
	TOTAAL Wijzigingen	**391.800**	**V**

Programma's

1. Veiligheid

Wat doen we?

Een veilige woon- en leefomgeving	
Weerbare inwoners en ondernemers tegen ondermijning en digitale criminaliteit	

Wat kost het?

Aanpak weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

€ 50.000 incidenteel nadeel

Via de informatienota van 10 februari 2026 hebben wij de raad geïnformeerd over dit onderwerp. Gemeenten krijgen een nieuwe taak naast de bestaande crisisrol: ook na de eerste 72 uur zelfredzaamheid van inwoners wordt naar de gemeente gekeken. Er is geen capaciteit om dit op te pakken. We trekken daarom een kwartiermaker aan die een plan van aanpak opstelt. Dit kost incidenteel € 50.000 in 2026. De kosten voor de implementatie van de maatregelen zijn nog niet bekend, dat wordt duidelijk na het plan van aanpak. Hoewel het Rijk aangeeft gemeenten financieel tegemoet te komen, is nog niet duidelijk wat dit concreet betekent. De structurele lasten nemen we op in de begroting 2027.

Versterkte inzet voor toezicht en handhaving

€ 23.100 incidenteel nadeel en € 1.200 structureel nadeel

De rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het alcohol- en drugsbeleid voor jongeren in Lingewaard. Zij hebben daarbij gekeken naar de periode 2021-2024. Op basis van dat onderzoek heeft de rekenkamer zes aanbevelingen aan u voorgesteld. U heeft op 11 december 2025 besloten alle aanbevelingen over te nemen. In de informatienota van 3 maart 2026 hebben wij u geïnformeerd over de uitvoering van de aanbevelingen van de rekenkamer.
Om de aanbeveling 'Versterk inzet voor toezicht en handhaving' uit de voeren zijn volgende extra middelen nodig:

- € 23.100 incidenteel voor een mystery guest onderzoek in 2026
- € 1.200 structureel voor het uitvoeren van confrontatie-audits binnen het reguliere toezicht.

Middelen Dierentehuis Arnhem

€ 10.000 structureel nadeel

Stichting Dierentehuis Arnhem verzorgt voor de gemeente de opvang van zwerfdieren. De gemeente Lingewaard heeft samen met de deelnemende gemeenten in de regio een samenwerkingsovereenkomst. De begroting wordt jaarlijks vastgesteld met daarbij de gevraagde bijdragen per gemeente. Onlangs heeft de stichting deze begroting vastgesteld wat leidt tot een structureel hogere bijdrage van € 10.000 per gemeente. Dit komt onder andere door de hogere personeelslasten en de stijgende energielasten van de stichting.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 1

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**800**	**800**	**800**	**800**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Lagere kosten auto's BOA's i.v.m. overgang elektrische auto's en aanpassen werkbudget aan werkelijke uitgaven.	10.160	10.160	10.160	10.160	V	V	V
Stoppen met Keurmerk Veilig Ondernemen	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Verhogen meerjarentarief en invoeren stageld voor niet marktgebonden standplaatsen.	7.500	7.500	7.500	7.500	V	V	X
	Bij de berekening van de verwachte inkomsten is uitgegaan van een hoger aantal verleende standplaatsvergunningen dan daadwerkelijk is verleend. Toename van het aantal standplaatsvergunningen kan plaatsvinden na afronding van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) procedure. De verwachting is dat dit eind van dit jaar is.						
Totaal	**28.460**	**28.460**	**28.460**	**28.460**			

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Wat doen we?

Veilige mobiliteit voor alle weggebruikers	
Bereikbare woonkernen en bedrijventerreinen	
Verduurzaming van mobiliteit	

Wat kost het?

Revitalisering Zilverkamp fase II, III en IV

€ 260.000 investering → € 14.500 structureel nadeel

In de informatienota van 13 januari 2026 is de raad geïnformeerd over de verwachte meerkosten voor het project Revitalisering Zilverkamp fase II, III en IV. Het verschil tussen het raamcontract en de daadwerkelijke realisatiekosten resulteert nu in een overschrijding van € 260.000. De extra kapitaallasten voortvloeiend uit deze extra investering bedragen € 14.500.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 2

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**8.000**	**8.000**	**8.000**	**8.000**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Mobiliteitsvoorstellen							
In lijn brengen jaarlijkse investeringen GMP met werkelijke voortgang.	30.000	30.000	30.000	30.000	V	V	V
Doorschuiven investering GMP Fietsvoorzieningen De Plak naar 2026. Kapitaallasten vanaf 2027.	58.000				V	V	V
Niet meer uitvoeren investering GMP Kruispunt Karstraat-Zandsedwarsstraat.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	V	V
Doorschuiven investering snelfietspad A15 tot na 2028. Kapitaallasten vanaf 2030.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	V	V
Doorschuiven investering fietspad Kattenleger tot na 2027. Kapitaallasten vanaf 2029.	3.000	3.000	3.000		V	V	V
Schrappen structureel budget voor advieskosten ViA15. Benodigd incidenteel budget meenemen in projectplan.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Onderhoud en uitvoering							
Versoberen beleid bewegwijzering en bebording.	15.000	15.000	15.000	15.000	V	V	V
Aanpassen onderhoudsniveau civieltechnische kunstwerken van B naar C.	45.000	45.000	45.000	45.000	V	V	V

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Aanpassen onderhoudsniveau klinkerwegen verlagen van kwaliteitsniveau B naar C	100.000	100.000	100.000	100.000	V	V	V
Schrappen budget voor schadeherstel wegen. Betreft incidenten.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Aanpassen onderhoudscontract beweegbare palen centrum Huissen	0	20.000	20.000	20.000	V	V	~
	De gesprekken lopen om te komen tot het openbreken van het bestaande contract. Dat leidt naar verwachting tot de bezuiniging vanaf 2027.						
Verminderen externe ondersteuning weginspectie en frequentie verlagen van jaarlijks naar tweejaarlijks.	55.000	10.000	55.000	10.000	V	V	V
Aanpassen samenstelling strooimateriaal in het kader van gladheidsbestrijding	15.000	15.000	15.000	15.000	V	V	V
Totaal	**359.000**	**276.000**	**321.000**	**273.000**			

3. Economie

Wat doen we?

Een toekomstbestendige lokale economie	
Voldoende ontwikkelruimte voor bedrijven en duurzame bedrijventerreinen	
Een aantrekkelijk aanbod van recreatie en toerisme	
Zoals in het jaarverslag 2025 al is toegelicht kunnen we geen afspraken maken met het Waterschap en grondeigenaren over openbare toegankelijkheid van de schouwpaden op of langs particuliere grond.	
Duurzaam en toekomstgericht NEXTgarden	
In de informatienota van 27 januari 2026 hebben we u geïnformeerd over de voortgang per onderwerp.	

Wat kost het?

Voor het programma Economie hoeven er geen budgetten te worden bijgesteld.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 3

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**10.800**	**10.800**	**10.800**	**10.800**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Verlagen gemeentelijke bijdrage centrummanagement in verband uittreding Bemmel.	8.000	8.000	8.000	8.000	V	V	V
Doorvoeren bezuinigingsopgave Groene Metropoolregio	28.500	28.500	28.500	28.500	V	V	V
Overgaan op interne monitoring leegstand winkels in plaats van extern uitbesteden. Beëindiging lidmaatschap Stichting CLOK.	2.200	2.200	2.200	2.200	V	V	V
Afschaffen vuurwerk kermissen	4.300	4.300	4.300	4.300	V	V	V
Totaal	**53.800**	**53.800**	**53.800**	**53.800**			

4. Onderwijs

Wat doen we?

Een veilige en stimulerende ontwikkeling van kinderen en jongeren in de kinderopvang en op school	
Goede onderwijshuisvesting	
Bevordering basisvaardigheden bij inwoners	

Wat kost het?

CAR-verzekering IKC De Doornick en IKC Het Sterrenbos

€ 53.100 investering → € 1.900 structureel nadeel

Tijdens het proces van de bezuinigingen 2026 hebben we geconstateerd dat de CAR-verzekeringen van grote investeringen niet opgenomen waren in de investeringsbudgetten, maar verantwoord werden in de exploitatie, wat jaarlijks tot fluctuaties en overschrijdingen leidde. Aangezien de CAR-verzekeringen onderdeel zijn van de investeringen voegen wij deze vanaf heden toe aan de investeringsbudgetten. Om overschrijdingen op huidige investeringsbudgetten te voorkomen verhogen wij nu het investeringsbudget van IKC De Doornick met € 21.900 en IKC Het Sterrenbos met € 31.200. Dit leidt tot een extra kapitaallast van € 1.900 per jaar.

Correctie indexatie BVO DRAN

€ 59.700 incidenteel voordeel

Bij de bijdrage aan verbonden partij BVO DRAN bleek de gemeente een dubbele indexering toe te hebben gepast. Dit is gecorrigeerd. De correctie levert in 2026 een voordeel op van € 73.800. Hiervan heeft € 59.700 betrekking op leerlingenvervoer. De structurele gevolgen worden verwerkt in de Kaderbrief en Begroting 2027.

BVO DRAN gewijzigde begroting 2026

€ 50.600 incidenteel voordeel

In de gewijzigde begroting 2026 van BVO DRAN is een incidenteel voordeel van in totaal € 136.000 opgenomen. De werkzaamheden van BVO DRAN vallen binnen zowel programma 4 als programma 6. Voor het leerlingenvervoer gaat het om een voordeel van € 51.000. De structurele gevolgen van deze wijzigingen worden verwerkt in de Begroting 2027.

MGR gewijzigde begroting 2026

€ 6.900 incidenteel nadeel

In de gewijzigde begroting 2025 van de MGR hebben zich diverse autonome ontwikkelingen voorgedaan die leiden tot een incidenteel nadeel van in totaal € 154.000 in 2026.
Het verwerken van deze wijziging in de eerste Turap 2026 vloeit voort uit het feit dat de gewijzigde begroting 2026 van de MGR gelijktijdig met deze Turap in de raad wordt behandeld.
Een aantal werkzaamheden van de MGR vallen binnen programma 4 en gaat het om een nadeel van € 6.900.De structurele gevolgen worden meegenomen in de Begroting 2027.

Wijzigingen zonder financieel effect

Achterstallig onderhoud basisschool het Drieluik Huissen

Na de sluiting van de basisschool het Drieluik hebben wij het school terug in eigendom gekregen. We hebben van het schoolbestuur een vergoeding van € 54.300 ontvangen voor het achterstallig onderhoud aan het gebouw. Dit bedrag wordt dit jaar ingezet bij het grootschalige onderhoud aan het gebouw op basis van het IHP 2025.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 4

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**32.500**	**32.500**	**32.500**	**32.500**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Onderwijsbeleid							
Stoppen logopediescreening kinderopvang en basisschool.	0	50.000	50.000	50.000	V	V	~
Stoppen met leveren voorzitterschap werkgroep Doorgaande OntwikkelingsLijn (DOL). Deelnemende organisaties kunnen zelf voorzitter leveren.	3.840	3.840	3.840	3.840	V	V	V
Zelfstandig reizen in het leerlingenvervoer.	30.000	30.000	30.000	30.000	V	V	V
Stoppen prestatiesubsidie School's Cool.	0	10.000	10.000	10.000	V	V	~
Onderwijshuisvesting							
Verlagen werkbudget onderwijshuisvesting naar werkelijke uitgaven.	6.000	6.000	6.000	6.000	V	V	V
Schrappen budget herstel schade vandalisme bij scholen. Betreft incidenten.	24.800	24.800	24.800	24.800	V	V	V
Totaal	**97.140**	**157.140**	**157.140**	**157.140**			

5. Sport, cultuur en recreatie

Wat doen we?

Gezonde inwoners in een samenleving waarin jong tot oud mee kan doen	
Duurzame, aantrekkelijke, betaalbare en toegankelijke sportaccommodaties in Lingewaard	
Herstel biodiversiteit, versterkte natuur en balans tussen mens en omgeving	
Een openbare ruimte die uitnodigt tot (samen) spelen en bewegen	

Wat kost het?

Vervangen armaturen complex De Poel en lichthinder tennisvelden Angeren

€ 43.000 investering → € 2.400 structureel nadeel

De woonwijk De Poel in Angeren is een jaar geleden opgeleverd. Een jaar eerder was de renovatie van het sportcomplex van SV Angeren voltooid. Vorig jaar bleek dat er lichtoverlast optrad voor omwonenden van zowel de voetbalvelden als van de naastgelegen tennisvelden. Na metingen van de omgevingsdienst en aanvullende onderzoeken, bleek dat - om de lichtoverlast binnen de normen te brengen - zowel de armaturen van de voetbalvelden als van de tennisvelden vervangen moesten worden. De kosten van het vervangen van de armaturen van de lichtmasten van de voetbalvelden bedragen € 32.000 en van het vervangen van de armaturen van de lichtmasten van de tennisvelden € 11.000. De kapitaallasten voortvloeiend uit deze extra investering bedragen € 2.400 per jaar.
We hebben uw raad hier in de informatienota van 7 oktober 2025 en de informatienota van 24 maart 2026 over geïnformeerd.

Wijzigingen zonder financieel effect

Sporthal De Essenpas Bemmel

De sporthal De Essenpas in Bemmel is opgeleverd en in gebruik genomen. Vanaf 2026 ontvangen wij structureel huurbaten van de beheerder, Sportservice Lingewaard, van € 415.700. Hier staat tegenover een exploitatiebijdrage aan de beheerder. Dit is conform het gemeentelijk beleid voor maatschappelijk vastgoed. Per saldo is het effect op de begroting neutraal.

Verduurzaming gemeentelijke accommodaties en gebouwen

Onderstaande wijzigingen zijn financieel-technisch van aard en hebben geen financiële of inhoudelijke impact. De wijzigingen hebben betrekking op zowel programma 5 als programma 6. Om herhaling in het document te voorkomen zijn ze hier samen opgenomen.

Beschikbare investeringsbudgetten

De raad is op 24 februari via een informatienota geïnformeerd over de voortgang van de verduurzaming van gemeentelijke accommodaties. Daarin kwam naar voren dat de toegekende DUMAVA-subsidies per pand sterk uiteenlopen, waardoor de benodigde inzet van gemeentelijke investeringsmiddelen per locatie afwijkt van de oorspronkelijke raming. Eigen middelen die door een hogere subsidie vrijvallen bij een specifiek pand, zetten wij in voor de verduurzaming van andere gemeentelijke accommodaties. De gemeenteraad heeft in totaal € 1.718.000 beschikbaar gesteld voor de verduurzaming en het toegankelijk maken van gemeentelijke accommodaties. Dit vraagt om een

formele aanpassing: het totale investeringsbudget van € 1.718.000 wordt bestemd voor de verduurzaming en het toegankelijk maken van gemeentelijke accommodaties in het algemeen, en niet langer gekoppeld aan specifieke locaties.

Onderhoud versus vervangingsinvesteringen

In de onderhoudsvoorziening gebouwen is ook geld gereserveerd voor de vervanging van installaties. Dit zijn geen onderhoudskosten, maar investeringen. Volgens de wet- en regelgeving en onze nota activabeleid moeten deze geactiveerd en afgeschreven worden.
We passen de onderhoudsvoorziening hierop aan door het meerjarenonderhoudsplan in 2027 te actualiseren. Voor 2026 geldt dat een aantal van deze vervangingen al gepland staat, zijnde het plaatsen van warmtepompen. Het gaat om de volgende locaties:

- Gymzaal Nijmeegsestraat € 44.000
- Sporthal Walburgen € 235.000
- Dorsphuis Angeren € 35.000
- Ontmoetingscentrum Doornenburg € 129.400

We stellen voor deze investeringsbudgetten beschikbaar te stellen en toe te voegen aan de bestaande investeringsbudgetten voor de verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties. De bijbehorende kapitaallasten bedragen € 25.000 per jaar. Deze worden gedekt door een even zo grote verlaging van de storting in de onderhoudsvoorziening gebouwen.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 5

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**6.811**	**6.811**	**6.811**	**6.811**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Sport en cultuur							
Verlagen subsidie bibliotheek. We vragen de bibliotheek hiervoor een plan te maken.	0	75.000	75.000	75.000	V	V	~
Accommodaties							
Inboeken hogere baten buitensport naar aanleiding van uniformering tarieven buitensport.	25.000	37.000	46.000	47.000	V	V	V
Doorvoeren efficiencyvoordeel binnensport door optimalisatie bezetting, beheer en voordelen verduurzaming.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	V	V
Stoppen met verhuursysteem voor sportaccommodaties. Beheerders houden dit zelf bij.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Faciliteren evenementen							
Aanbesteden veegwerkzaamheden na evenementen.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	X	X
	Het betreft een complexe aanbesteding die meer tijd vraagt dan verwacht. Hierdoor is het nog onzeker of deze bezuiniging in 2026 wordt gehaald.						
Sturen op meer eigen verantwoordelijkheid van organisatoren van evenementen. Hiermee is er minder dienstverlening nodig vanuit de gemeente.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	V	V

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Buitenruimte							
Verminderen gemeentelijke bijdrage aan dierenparken door dit anders te organiseren. Uitwerking en afstemming met stichting/vrijwilligers vinden nog plaats.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	X	X
	We onderzoeken hoe de gemeente de ambtelijke uren voor de voor beide dierenparken efficiënter kan inzetten. Per saldo leidt dit niet tot een bezuiniging omdat de vrijgekomen uren nodig zijn voor andere werkzaamheden. Mede naar aanleiding van de keuze voor inbesteden van de afvalinzameling, vindt nog een heroriëntatie plaats met betrekking het beheer van de openbare ruimte.						
Uitvoeren keuringen speeltuinen/speelplaatsen in samenwerking met gemeente Overbetuwe.	11.000	11.000	11.000	11.000	X	X	X
	De beoogde bezuiniging wordt niet gerealiseerd, omdat de voorgestelde maatregel (het anders organiseren van de veiligheidsinspecties) in de praktijk niet tot een besparing leidt, maar juist tot hogere kosten. Het alternatief is het verlagen van het onderhoudsbudget. Dit wordt echter als onwenselijk beoordeeld, aangezien adequaat onderhoud bijdraagt aan de levensduur van speelvoorzieningen en daarmee hogere vervangingskosten op de langere termijn voorkomt. Om die reden wordt deze bezuiniging niet doorgevoerd.						
Totaal	**77.811**	**164.811**	**173.811**	**174.811**			

6. Sociaal domein

Wat doen we?

Ondersteuning en welzijnsactiviteiten dicht bij onze inwoners	
Beheersbare kosten in het sociaal domein	
Voortgang en realisatie van de strategische agenda	
Bevordering leefbare wijken, buurten en dorpen	

Wat kost het?

MGR gewijzigde begroting 2026

€ 173.700 incidenteel nadeel

In de gewijzigde begroting 2025 van de MGR hebben zich diverse autonome ontwikkelingen voorgedaan die leiden tot een incidenteel nadeel van in totaal € 154.000 in 2026.
Het verwerken van deze wijziging in de eerste Turap 2026 is noodzakelijk, omdat de gewijzigde begroting 2026 van de MGR gelijktijdig met deze Turap in de raad wordt behandeld.
De werkzaamheden van de MGR die binnen programma 6:vallen hebben gezamenlijk een nadeel van € 147.000 in 2026. De structurele gevolgen worden verwerkt in de Kaderbrief en Begroting 2027

Wmo Huishoudelijke hulp

€ 300.000 incidenteel voordeel

Bij de 2e Turap 2025 is een incidenteel voordeel opgenomen van € 300.000 op Hulp bij het Huishouden. Met name omdat de groei lager uit leek te komen dan vooraf berekend en indicaties niet volledig werden uitgenut. Omdat de omstandigheden in 2026 niet veel veranderen ten opzichte van 2025, verwachten we ook in 2026 een incidenteel voordeel van € 300.000, bovenop de al ingeboekte bezuiniging van € 100.000. Zie hiervoor ook de monitoring bezuinigingen.

Correctie indexatie BVO DRAN en MGR

€ 40.900 incidenteel voordeel

Bij de bijdrage aan verbonden partijen BVO DRAN en MGR bleek de gemeente een dubbele indexering toe te hebben gepast. Dit is gecorrigeerd. De correctie levert in 2026 een voordeel op van € 40.900 op dit programma. Dit betreft een voordeel van € 73.800 voor de BVO DRAN waarvan € 14.100 betrekking heeft op dit programma en een voordeel van € 26.800 voor de MGR. De structurele gevolgen worden verwerkt in de Kaderbrief en Begroting 2027.

BVO DRAN gewijzigde begroting 2026

€ 85.800 incidenteel voordeel

In de gewijzigde begroting 2026 van BVO DRAN is een incidenteel voordeel van in totaal € 136.000 opgenomen. De werkzaamheden van BVO DRAN voor het jeugdwet en Wmo-vervoer vallen binnen programma 6. Voor het Jeugdwet en Wmo-vervoer bedraagt het incidenteel voordeel € 86.000 in 2026. De structurele gevolgen van deze wijzigingen worden verwerkt in de Begroting 2027.

Uitvoeringsagenda bestaanszekerheid

€ 29.600 structureel nadeel

Binnen het uitvoeringsplan bestaanszekerheid is ingezet op de schuldhulpverlening.
Een van de ingezette maatregelen is het tijdelijk (2 jaar) aantrekken van een Senior consulent. Voor de jaren 2026 en 2027 is hiervoor dekking. Voor 2028 is geen dekking en is dus een incidenteel budget van € 22.000 nodig.
Daarnaast is er om de schuldhulpverlening verder op te zetten een structureel budget van € 29.600 nodig. Dit wordt ingezet voor de fases 3 en 4 van het schuldhulpverleningstraject.

Afstoten ’t Blauwe Huukske en uitbreiden ontmoetingscentrum Doornenburg

€ 4.800 structureel Voordeel

In het Richtinggevend Accommodatieplan Doornenburg is het voornemen opgenomen om de activiteiten van ’t Blauwe Huukske in te passen in het Ontmoetingscentrum Doornenburg. Hierover heeft in de afgelopen periode overleg plaatsgevonden met betrokken partijen. Voor de inpassing zijn aanpassingen aan het ontmoetingscentrum noodzakelijk, waaronder het vergroten en verhogen van twee zalen. De investeringskosten worden geraamd op € 600.000. De structurele exploitatiekosten bedragen € 25.000 per jaar vanaf 2027. Hier tegenover staat het vervallen van de structurele lasten van ‘t Blauwe Huukske van € 29.800. Per saldo leidt dit tot een structureel voordeel van € 4.800 per jaar. Omdat de huidige budgetten van 't Blauwe Huukske niet alleen in programma 6 zitten, maar ook in programma 9 zie je in het onderdeel financiën dit ook terugkomen bij programma 9.
De boekwaarde van ’t Blauwe Huukske is € 321.000. Wat er met het gebouw gebeurt, is nog niet besloten. Als er gekozen wordt voor sloop, dan moet de boekwaarde ineens worden afgeboekt, wat leidt tot een incidentele last. Ook is er dan sprake van sloopkosten. Samen leidt dit dan tot incidentele lasten van ongeveer € 370.000, waarvoor we dekking moeten vinden. Hierover komt te zijner tijd een voorstel naar de raad.

Wijzigingen zonder financieel effect

Exploitatiebijdrage Stichting Clink!

Stichting Clink! exploiteert per 1 januari 2026 het Convent aan het Raadhuisplein in Huissen. In de exploitatieovereenkomst met de vorige exploitant SWL betaalde de gemeente de energiekosten voor deze locatie (€ 36.000). Op basis van nieuwe exploitatieafspraken betaalt Clink! de energiekosten zelf. Daar staat een exploitatiebijdrage van de gemeente tegenover van hetzelfde bedrag. Doordat Clink! de energiekosten zelf betaalt, heeft de stichting een direct belang bij zuinig energieverbruik. De exploitatiebijdrage leidt in dit programma tot een nadeel van € 36.000. Hier staat een voordeel in programma 9 tegenover door het vervallen van de energielasten. Per saldo heeft deze wijziging geen financieel effect.

Decentralisatie Beschermd wonen, beschermd thuis

Gemeenten bereiden zich voor op de decentralisatie van beschermd wonen, beschermd thuis en maatschappelijke opvang. Arnhem is hierin de centrumgemeenten en ontvangt middelen vanuit het Rijk, die vervolgens verdeeld worden onder de regio gemeentes. Op basis van regionale afspraken over de verdeling ontvangt Lingewaard van Arnhem in 2026 en 2027 € 64.200. Vanaf 2028 wordt binnen de regio opnieuw bepaald hoe de verdeling plaatsvindt.
De ontvangen middelen worden gestort in de reserve beschermd wonen, beschermd thuis. Vanuit deze reserve zet de gemeente de middelen gericht in voor de voorbereiding op de decentralisatie.

Frictiekosten sociale basis personele inzet

Bij de aanbesteding voor het versterken van de sociale basis is 10% van het budget gereserveerd voor kansendossiers en onvoorziene kosten. Omdat de kansendossiers in 2026 verder worden

uitgewerkt en waarschijnlijk niet het hele gereserveerde bedrag nodig is, wordt € 77.000 aan extra incidentele kosten voor zorgcontinuïteit uit dit budget betaald. In de informatienota van 20 januari 2026 is de raad geïnformeerd over een interne verschuiving van het budget.

Strategische agenda sociaal domein

€ 153.000 uitgaven → onttrekken aan reserve Sociaal domein

€ 19.600 uitgaven → onttrekken aan Beschermd wonen, beschermd thuis

Een aantal maatregelen binnen de originele begroting van de strategische agenda zijn komen te vervallen om verschillende redenen. Zo zetten we extra in, op het ontwikkelen van het sociaal domein en het data warehouse door de extra tijdelijke inzet van een data analist. Daarnaast vervalt de besteding Samen Kwiek. Verdere financiële wijzigingen zitten voornamelijk in het Projectplan re-integratie en het lokale plan beschermd wonen, beschermd thuis.

Het projectplan re-integratie richt zich op een meer mensgerichte en activerende re-integratie aanpak, die beter aansluit bij de leefwereld van inwoners en inspeelt op landelijke hervormingen van de Participatiewet en de arbeidsmarktinfrastructuur. Door gerichte aandacht voor jongeren, nieuwkomers en mensen met een indicatie beschut werk, en door nauwere samenwerking met partners, moet dit leiden tot meer duurzame uitstroom naar werk en participatie. De uitvoering vraagt tijd, training en middelen, wordt nauw gemonitord en na het eerste jaar geëvalueerd om waar nodig bij te sturen. De daarvoor geplande acties leidt tot een onttrekking uit de reserve sociaal domein van € 258.000 in 2026. Zie ook de strategische agenda.

Binnen de gemeente is een lokaal uitvoeringsplan opgesteld dat beschrijft hoe Lingewaard de komende jaren inwoners met een psychische kwetsbaarheid beter wil ondersteunen zodat zij zelfstandig kunnen wonen en meedoen in de samenleving. Het lokale plan vertaalt regionale afspraken naar lokale acties, maar er blijft onzekerheid over landelijke wetgeving en toekomstige financiering van beschermd wonen beschermd thuis. Financieel betekent dit dat er voor 2026 een onttrekking uit de reserve beschermd wonen beschermd thuis staat gepland van € 383.600 voor de maatregelen uit het lokale plan. Zie ook de strategische agenda.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 6

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**11.000**	**11.000**	**11.000**	**11.000**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
WMO							
Aanpassen werkwijze hulp bij het huishouden: * Inzetten van een huishoudcoach. * Voor 80+ reguliere route volgen. * Sturen op eigen kracht en netwerk.	100.000	250.000	400.000	400.000	V	V	~
Effect van de sociale basis op de Wmo. Op basis van ervaringen van andere gemeente is dit circa 20% en betreft een besparing op het maatwerkproduct begeleiding.	0	200.000	500.000	500.000	V	V	~
Realiseren extra ambitie sociale basis met betrekking tot Wmo. Bovenop de bestaande uitgangspunten 25% extra specialistische begeleiding afschalen.	0	0	100.000	200.000	V	V	~
Invoeren indicatievrije dagbesteding. Dit is een kansendossier van de aanbesteding sociale basis. Is afhankelijk van aanbieder sociale basis en anders eventueel zelf de businesscase oppakken.	0	0	125.000	125.000	V	V	~
	Het kansendossier wordt nu niet uitgevoerd, maar gesprekken hierover lopen met Incluzio.						

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Doorvoeren diverse maatregelen vervoersvoorzieningen Wmo: * Sturen op dekkend netwerk vrijwilligersvervoer (dorpsauto). * Verbeteren proces toewijzing scootmobiel. * Innen eigen bijdrage medische adviezen GPK.	40.000	75.000	100.000	100.000	V	V	~
	In 2026 komt er een dorpsauto bij, de scootmobiel belronde is afgerond en heeft opgeleverd dat er een aantal scootmobielen en driewielfietsen worden opgehaald. Inwoners betalen per 1 januari zelf de keuring voor de GPK, het is niet zo dat wij dit bedrag innen. We betalen het niet meer, dus zijn we minder geld kwijt aan de aanvragen voor GPK's.						
Overige maatregelen Wmo: * Afschaffen maatwerkfonds. * Beëindigen reservering budget logeerzorg. * Cliëntervaringsonderzoek naar minimaal niveau. * Aanbesteden medisch onderzoek GPK.	52.000	52.000	52.000	52.000	X	V	V
	De bezuiniging betreft het aanbesteding medisch onderzoek wordt niet gehaald. De verwachte bezuiniging op dit onderdeel was ongeveer € 15.000 per jaar. We hebben een structurele financiële meevaller door het stoppen van Tafeltje Dekje Bemmel. Dit bedrag wordt ingezet voor de bezuinigingsmaatregelen.						
Jeugd							

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Doorvoeren effect 7 actielijnen Jeugd (2024) en sociale basis. Verminderen ambulante zorg oplopend naar 10% vanaf 2028 en verminderen verblijf van 7% vanaf 2026. We komen dan op het gemiddelde landelijke niveau van jeugdzorg.	169.000	148.000	653.000	653.000	V	V	~
	We zien begin 2026 een toename in complexe / dure casuïstiek (o.a. verblijf), maar gaan er vooralsnog vanuit dat we deze trend kunnen bijsturen in de loop van 2026.						
Verwerken vervallen wettelijke taak verwijsindex Jeugd.	0	0	22.600	22.600	X	X	X
	Onduidelijk of bezuiniging per 2028 kan worden ingeboekt. Landelijk is over de afbouw nog steeds geen besluit genomen.						
Schrappen niet bestemd budget algemene voorzieningen jeugd.	15.000	15.000	15.000	15.000	V	V	V
Participatie							
Maatregelen participatie: 1) Begroten op basis van de voorlopige BUIG-uitkering 2025. 2) Effectiever inzetten van onze re-integratiemiddelen en investeren in de benodigde capaciteit. 3) Vasthouden aan uitkeringenbestand van 450 en een stijging voorkomen. Gezien de risico's van maatregel 1 en 3 begroten wij 70% van de voorlopige BUIG-uitkering als besparing.	492.000	457.000	457.000	457.000	V	V	X

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
	De bezuiniging is gebaseerd op een voorzichtige raming van het BUIG-budget en het uitgangspunt dat het uitkeringsbestand in 2026 stabiel blijft op circa 450 uitkeringen. Hoewel beleidsmatig alle maatregelen zijn getroffen om uitstroom te bevorderen en instroom te beperken, is de feitelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume slechts beperkt beïnvloedbaar. In 2026 zal moeten blijken of de getroffen maatregelen ook daadwerkelijk gaan zorgen voor de juiste beweging. Daarnaast laten ook Landelijke ontwikkelingen een stijgende bijstandsdruk zien. Hierdoor bestaat het risico dat de bezuiniging in 2026 niet (volledig) wordt gerealiseerd.						
Overige voorstellen							
Stoppen rechtswinkel en subsidie HAN Leerkring.	0	5.900	5.900	5.900	V	V	~
Terugbrengen toegang tot de anti-discriminatievoorziening naar het wettelijk verplichte niveau. Stoppen met de Week van Respect.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	X
	De kosten voor het aanbieden van de anti-discriminatievoorziening op wettelijk verplicht niveau zijn gestegen. Hierdoor wordt deze bezuinigingsmaatregel wel inhoudelijk gehaald, maar niet financieel.						
Totaal	**889.000**	**1.223.900**	**2.451.500**	**2.551.500**			

7. Volksgezondheid en milieu

Wat doen we?

Een goede gezondheid voor al onze inwoners, van jong tot oud	
Een klimaatbestendige en water-robuuste gemeente en regio zijn in 2050	
De hoeveelheid restafval daalt naar maximaal 70 kg per inwoner en er is minimaal 75% hergebruik van de ingezamelde grondstoffen	
Een energieneutrale gemeente zijn in 2050	

Wat kost het?

CO_2-heffing restafval

€ 18.000 incidenteel nadeel

Met ingang van 1 januari 2026 is voor de verwerking van restafval een CO_2-heffing vanuit het Rijk van kracht. Dit is een heffing op de CO_2-uitstoot die vrijkomt bij onder andere afvalverbrandingsinstallaties. Dit zorgt voor structureel hogere lasten voor afval van € 18.000. In 2026 leidt dit tot een nadeel, vanaf 2027 nemen we dit mee in de totale kosten van afval en daarmee in de afvalstoffenheffing op basis van 100% kostendekkendheid.

Wijzigingen zonder financieel effect

Dementievriendelijke gemeente

Sinds 2023 is Lingewaard officieel een dementievriendelijke gemeente. In het ondersteunen van mensen met dementie speelt de inrichting van de openbare ruimte een belangrijke rol. Kleinschalige projecten zoals de aanleg van een vergeet-mij-niet-pad kunnen daarbij een mooie impuls geven aan een dementievriendelijke openbare ruimte. De kosten van deze aanleg ad € 15.000 dekken wij uit de bestemmingsreserve Beschermd wonen, beschermd thuis.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

De begrote kosten die betrekking hebben op het onderwerp onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) is binnen de regio goedgekeurd bij het indienen voor de subsidie SPUK IZA. Door deze externe financiering kan het geserveerde bedrag van € 80.000 in 2026 komen te vallen. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve beschermd wonen beschermd thuis tegenover. Zie ook de strategische agenda voor een verdere toelichting.

Lokaal plan beschermd wonen, beschermd thuis

Voor het onderwerp beschermd wonen beschermd thuis is lokaal een plan opgezet om de gereserveerde middelen doelmatig in te zetten. Een van de maatregelen uit het lokale plan is het Onafhankelijke cliënt ondersteuning (OCO). Alle uitgaven € 82.000 worden gedekt door de reserve beschermd wonen beschermd thuis. Zie ook strategische agenda voor een verdere toelichting.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 7

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**0**	**0**	**0**	**0**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Verlagen subsidie Energieloket met 10%.	0	15.000	15.000	15.000	V	V	O
	De bezuiniging is gepland vanaf 2027, maar wordt ook in 2026 behaald.						
Verlagen budget uitbestede diensten Milieubeheer op basis van uitgaven afgelopen jaren.	1.500	1.500	1.500	1.500	V	V	V
Verminderen bijdrage samenwerkingsverband Water- en Klimaat Rivierengebied (WKR).	5.000	5.000	5.000	5.000	X	X	X
	De verantwoordelijke wethouder heeft dit besproken binnen de stuurgroep van de WKR. Daaruit kwam naar voren dat er geen draagvlak is onder de deelnemers voor een dergelijke bezuiniging. We zien op dit moment geen alternatief voor deze bezuiniging.						
Verhogen toerekening straatvegen en bladruimen van 70% naar 85% (maximum) en toerekenen onderhoud watergangen aan riolering. Deze aanvullende toerekening heeft deels effect op de heffing en kan deels opgevangen worden in de voorziening. Dit wordt in de Begroting 2026 uitgewerkt.	233.000	233.000	233.000	233.000	V	V	V
Verlagen budget algemene kosten begraafplaatsen op basis van uitgaven afgelopen jaren.	5.000	5.000	5.000	5.000	V	V	V

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Aanbesteden werkzaamheden graven delven en ruimen	1.000	1.000	1.000	1.000	V	V	V
Stoppen plaagdierenbestrijding (geen wettelijke taak).	34.100	34.100	34.100	34.100	V	V	V
Totaal	**279.600**	**294.600**	**294.600**	**294.600**			

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wat doen we?

Transitie Omgevingswet	
Realisatie van ongeveer 300 nieuwe woningen, verspreid over meerdere woonkernen	
In april jl.(hyperlink toevoegen na collegebesluit) hebben we u geïnformeerd over de voortgang. Langere procedures leiden voor ca. 100 woningen tot latere oplevering, namelijk in 2027. Alle projecten vinden wel doorgang.	
Duurzame en groene woonomgeving	
Participatie en betrokkenheid bij de woonomgeving, verbinding met gemeentelijke opgaven	

Wat kost het?

Wijzigingen zonder financieel effect

Standplaatsen woonwagens

€ 226.000 investering

De aanleg van de standplaatsen voor woonwagens wordt afgerond in 2026. Via de informatienota van 11 juli 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over een verwachte overschrijding van € 187.000, die in de 2e Turap 2024 zou worden verwerkt. Dit is per abuis niet gebeurd. Sindsdien zijn er extra kosten van € 39.000 bijgekomen, voornamelijk door natuurcompensatie die de provincie als voorwaarde heeft gesteld in de vergunning. De extra kapitaallasten die voortvloeien uit deze extra investeringen worden gedekt door de huuropbrengsten en nemen we mee in de begroting 2027.

Voorbereidingskosten projecten inclusief kostenverhaal

De voorbereidingskosten van projecten worden volledig geactiveerd en te zijner tijd verhaald op de ontwikkelaar. In deze turap is € 70.000 opgenomen. De projecten die het betreft zijn opgenomen in de Bijlage 'Voorbereidingsbudgetten faciliterende projecten en grondexploitaties'.

Project bibliotheek, Gendt

Waardwonen heeft aangegeven de voormalige bibliotheek niet te willen slopen. Het college wil wel graag met Waardwonen zoeken naar mogelijkheden om sociale huurwoningen op deze locatie te realiseren. Daarom wordt er een grondexploitatie (haalbaarheidsanalyse) opgesteld waarbij de gemeente zorgdraagt voor de sloop. Deze zal naar verwachting in september aan de raad aangeboden worden. De werkzaamheden om tot een concept grondexploitatie te komen leiden tot een bijstelling van het benodigd budget voor 2026 van € 80.000. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de reserve grondexploitatie.

Toerekening loonkosten aan grondexploitaties en faciliterende projecten

We zien al een aantal jaar dat de werkelijk doorbelaste uren aan faciliterende projecten en grondexploitaties achterblijven bij de begrote uren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de systematiek waarmee we de uren begroten. We werken daarbij met percentages van de werkbare uren per medewerker, in plaats van de verwachte uren per project. In de Begroting 2026 hebben we de uren daarom al naar beneden bijgesteld. Vanaf de Begroting 2027 passen we de systematiek aan. Ook monitoren we de werkelijke inzet scherper dan voorheen.

Op basis van de huidige inzichten verwachten we in 2026 € 500.000 minder door te belasten dan begroot. We boeken dit nu nog niet in als nadeel. In de praktijk zien we dat lagere doorbelasting aan het einde van het jaar gepaard gaat met lagere salarislasten, waardoor het effect op het resultaat beperkt blijft. We benoemen dit daarom als risico. Bij de 2e tussentijdse rapportage actualiseren we dit beeld.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 8

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**4.282**	**4.282**	**4.282**	**4.282**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Versoberen werkbudget wonen. Schrappen gedeelte werkbudget waaraan geen specifieke activiteiten zijn gekoppeld.	14.000	14.000	14.000	14.000	V	V	V
Verhogen huurprijs standplaatsen woonwagens naar maximumbedrag.	2.000	2.000	2.000	2.000	X	X	X
	Realisatie van 3 nieuwe standplaatsen levert jaarlijks € 800 voordeel op. Verhoging van huren in bestaande contracten is niet mogelijk. Dit kan enkel als huurders verhuizen en een nieuwe bewoner een nieuw contract aangaat. Een alternatief is niet beschikbaar.						
Totaal	**20.282**	**20.282**	**20.282**	**20.282**			

9. Bestuur en ondersteuning

Wat doen we?

Betrokken inwoners	
Toegankelijke dienstverlening	
Efficiënte en effectieve samenwerking in de regio	

Wat kost het?

Werving nieuwe burgemeester

€ 20.000 incidenteel nadeel in 2026 en in 2027

De burgemeester heeft aangegeven haar werkzaamheden medio 2027 te beëindigen. Dit betekent dat de gemeenteraad vanaf juni 2026 aan de slag gaat met de werving van een nieuwe burgemeester. De raad stelt eerst een profielschets op. Het is gebruikelijk dat hierbij externe ondersteuning wordt ingezet en dat er een participatietraject start om inwoners te betrekken. Daarvoor moeten ook communicatiemiddelen gemaakt worden, zoals een brochure en eventueel een wervingsfilm. Verder zijn nodig: een training voor de vertrouwenscommissie, accommodaties, eventueel assessments.

Stijging maandelijkse vergoeding raadslidmaatschap

€ 30.000 structureel nadeel

De maandelijkse vergoeding voor het raadslidmaatschap is gestegen van € 1.612,85 naar € 1.698,33. In de programmabegroting was gerekend met een lagere stijging.

Pensioenvoorziening raadsleden

€ 40.600 structureel nadeel

We zijn als gemeente vanaf 2025 verplicht om een vergoeding aan raadsleden te verstrekken voor voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. Deze vergoeding bedraagt jaarlijks één maand van de raadsvergoeding en geldt alleen voor raadsleden die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt.

Formatie-uitbreiding Griffie

€ 46.100 structureel nadeel

De griffie voert al geruime tijd taken uit waarvoor geen formatie beschikbaar is gesteld. Hierover is al eerder gesproken binnen de werkgeverscommissie. Inmiddels ligt er een memo met een analyse van de uren. Op basis daarvan heeft de werkgeverscommissie besloten de formatie van de griffie uit te breiden met 18 uur p/w voor een junior adviseur.

Sloop opstallen en taxatie strategische gronden

€ 137.500 incidenteel nadeel

De sloopkosten voor de opstallen gelegen aan de Kampsestraat te Angeren en de asbest sanering worden geraamd op € 115.000. Daarnaast vallen de sloopkosten van de schuur Ressensestraat hoger uit en moeten in 2026 de strategische gronden extern worden getaxeerd, dit leidt samen tot een nadeel van € 22.500. De extra kosten zijn hiermee in totaal € 137.500.

Pachtopbrengsten agrarische gronden

€ 30.000 incidenteel voordeel

In 2026 zijn diverse gemeentelijke strategische agrarische gronden via een openbare inschrijving verpacht. Jaarlijks wordt beoordeeld of de gronden in verband met mogelijke gebiedsontwikkeling nog verpacht kunnen worden.

Verkoop gronden transformatorstations

€ 250.000 incidenteel voordeel

Diverse incidentele grondverkopen aan Liander ten behoeve van het plaatsen van nieuw transformatorstations.

Vrijval Wmo indexatie

€ 170.000 incidenteel voordeel

In de informatienota van 10 maart 2026 hebben wij u geïnformeerd over de vrijval van de gelden indexatie Wmo demografie uit het gemeentefonds. Deze gelden vallen vrij naar de algemene middelen aangezien wij in de begroting in onze stelpost prijsstijgingen en areaalvergroting al structureel rekening houden met de verwachte groei van de Wmo-uitgaven als gevolg van demografische ontwikkelingen. In 2026 leidt dit tot een voordeel van € 170.000. Het voordeel vanaf 2027 verwerken wij in de Kaderbrief en Begroting 2027.

Activiteiten 25 jaar Lingewaard

€ 8.500 incidenteel nadeel

De gemeente Lingewaard viert in 2026 haar 25-jarig jubileum. We vieren dat de kernen al 25 jaar samen één gemeente vormen. Naast dat we hier als gemeente aandacht aan zullen besteden in onze communicatie, is aan Clink! en SSL gevraagd om hier aandacht aan te besteden bij een aantal culturele en/of sportieve activiteiten voor jeugd en jongeren die in 2026 plaatsvinden.

Wijzigingen zonder financieel effect

Frictiekosten sociale basis personele inzet

Bij de aanbesteding voor het versterken van de sociale basis is 10% van het budget gereserveerd voor kansendossiers en onvoorziene kosten. Omdat de kansendossiers in 2026 verder worden uitgewerkt en waarschijnlijk niet het hele gereserveerde bedrag nodig is, wordt € 77.000 aan extra incidentele kosten voor zorgcontinuïteit uit dit budget betaald. In de informatienota van 20 januari 2026 is de raad geïnformeerd over een interne verschuiving van het budget.

Energiekosten Stichting Clink!

Stichting Clink! exploiteert per 1 januari 2026 het Convent aan het Raadhuisplein in Huissen. In de exploitatieovereenkomst met de vorige exploitant SWL betaalde de gemeente de energiekosten voor deze locatie (€ 36.000). Op basis van nieuwe exploitatieafspraken betaalt Clink! de energiekosten zelf. Daar staat een exploitatiebijdrage van de gemeente tegenover van hetzelfde bedrag. Doordat Clink! de energiekosten zelf betaalt, heeft de stichting een direct belang bij zuinig energieverbruik. Het vervallen van de energiekosten leidt in dit programma tot een nadeel van € 36.000. Hier staat een nadeel in programma 6 tegenover vanwege de exploitatiebijdrage aan Clink!. Per saldo heeft deze wijziging geen financieel effect.

Monitoring bezuinigingen

Bezuinigingsvoorstellen programma 9

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Financieel technisch - bezuinigingen zonder effect	**33.745**	**33.745**	**33.745**	**33.745**	**V**	**V**	**V**
Bezuinigingsvoorstellen							
Dienstverlening							
Sluiten van het gemeentehuis, de balie en telefonie op vrijdagmiddag.	47.000	47.000	47.000	47.000	V	V	X
	Er zijn frictiekosten in verband met de BHV opleiding van de gastdames bij huwelijken. Dit is eenmalig € 1.250 en hierna structureel € 750 per jaar.						
Halveren budget gemeentepagina door minder specials en pagina's.	25.000	25.000	25.000	25.000	V	V	V
Stoppen P&C portal.	20.000	20.000	20.000	20.000	V	V	V
Afschaffen bijsluiter OZB aanslag. Via QR code op aanslag kan de informatie geraadpleegd worden.	4.600	4.600	4.600	4.600	V	V	V
Verhogen leges bezorgkosten reisdocumenten naar kostendekkend tarief.	2.350	2.350	2.350	2.350	V	V	V
Leges huwelijk in lijn brengen met regionaal niveau.	25.000	25.000	25.000	25.000	V	V	V
Verlagen verzendkosten door meer digitaal te versturen.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Stoppen lokale lastenmeter.	850	850	850	850	V	V	V
Organisatie							

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
Dekking ongevallenverzekering personeel beperken tot diensttijd.	29.000	29.000	29.000	29.000	V	V	X
	De polis is aangepast. Dit leidt tot een lagere besparing dan vooraf ingeschat. De werkelijke besparing is € 21.500. Hier tegenover staat een hogere bezuiniging op de brandpolis/opstalverzekering van € 25.000.						
Besparen op salarisbudget. Niet meer begroten op basis van het maximum van de schaal, maar uitgaan van werkelijke inschaling van de medewerker. Dit betekent dat er minder ruimte is voor vervanging van medewerkers. Dit kan ten koste gaan van de uitvoering van onze taken.	400.000	400.000	400.000	400.000	V	V	V
Verlagen opleidingskosten als gevolg van besparing salarisbudget. De opleidingskosten bedragen 2% van het salarisbudget.	8.000	8.000	8.000	8.000	V	V	V
Versoberen faciliteiten en tertiaire arbeidsvoorwaarden personeel.	59.900	59.900	59.900	59.900	V	X	X
	In de bezuiniging is ook een leaseauto minder opgenomen. Dit contract loopt door t/m juli, wat leidt tot ongeveer € 3.500 frictiekosten in 2026.						
Bedrijfsvoering							
Verhogen afschrijvingstermijn laptops van 4 naar 5 jaar op basis van de werkelijke levensduur.	20.000	20.000	20.000	20.000	V	V	V
Verlagen van budget abonnementen met 20%.	15.000	15.000	15.000	15.000	V	V	V
Beëindigen onderhoudscontract van facilitaire apparatuur. Onderhoud en oplossen storingen op afroep.	2.600	2.600	2.600	2.600	X	X	X

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
	Na nader onderzoek besloten dit contract niet de beëindigen. Leidt tot hogere reparatiekosten en langere wachttijden voor reparatie. Dit kan ook effect hebben op de continuïteit van de bedrijfsvoering/dienstverlening. Alternatieven in de facilitaire contracten en andere facilitaire zaken zijn onderzocht maar op dit moment hebben we hier nog geen oplossing gevonden voor dit bedrag.						
Verminderen consultancy HRM systeem met meer dan 70% door opleiding intern functioneel beheerder.	25.500	25.500	25.500	25.500	V	V	V
E-learnings (Lingewaard Academie) onderbrengen in het HRM systeem.	40.000	40.000	40.000	40.000	V	V	V
Gemeentehuis: alleen Kerstboom plaatsen in de hal.	750	750	750	750	V	V	V
Verlagen extra budget gemeenteraad in verkiezingsjaren.	14.500	0	0	0	V	V	V
Vastgoed en accommodaties							
Verkoop woonhuis en schaftruimte Dorpstraat Gendt,	55.000	55.000	55.000	55.000	V	V	V
Sloop stalruimte Angeren (wordt al in 2025 gesloopt).	6.400	6.400	6.400	6.400	V	V	V
Verkoop woningen Doelenstraat Huissen.	3.500	3.500	3.500	3.500	V	X	X
	Niet alle woningen kunnen direct in de verkoop worden gezet. Dit komt omdat de woningen niet allemaal vrij van huur kunnen worden opgeleverd. De bezuiniging in 2026 wordt slechts deels bereikt.						
Verduurzamen gemeentewerf (warmtepomp plaatsen).	20.000	20.000	20.000	20.000	V	X	X

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
	In 2026 wordt gestart met de voorbereidingen voor het verduurzamen van de gemeentewerf. Hiervoor wordt een maatwerkadvies opgesteld voor het aanvragen van subsidie. We verwachten dat de werkzaamheden eind 2027 worden gestart.						
Optimaliseren exploitatie Tabakschuur en kasteel Kinkelenburg	31.000	31.000	31.000	31.000	V	V	V
Aanbesteden nieuwe opstalverzekering. Dit levert een besparing op van minimaal 50% van de huidige premie.	200.000	200.000	200.000	200.000	V	V	O
	De besparing naar aanleiding van de aanbesteding is € 25.000 hoger dan verwacht. De totale besparing komt daarmee uit op € 225.000.						
Efficiënter uitvoeren meerjarenonderhoudsplan (5% lager budget).	55.000	55.000	55.000	55.000	V	X	X
	Daar waar mogelijk voeren wij ons onderhoudsplan efficiënter uit. We kunnen pas achteraf vaststellen of de bezuiniging behaald wordt.						
Scherper begroten							
Aanpassen benodigd budget voor uitvoering participatieverordening Lingewaard (aanpassen aan verwachte uitgaven 2025).	50.000	50.000	50.000	50.000	V	V	V
Incidentele kosten accountant niet structureel begroten. Overschrijding melden.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Schrappen budget fiscaal-juridische ondersteuning, bij beroepszaken incidenteel verantwoorden.	3.000	3.000	3.000	3.000	V	V	V
Minder fiscaal advies inwinnen.	5.260	5.260	5.260	5.260	X	X	X

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	Inhoud	Planning	Financiën
	Als gevolg van personeelsverloop is fiscale kennis niet meer voldoende beschikbaar in onze eigen organisatie. Daardoor is meer inzet van de extern fiscaal adviseur nodig.						
Verlagen budget juridische ondersteuning bij personele aangelegenheden op basis van de uitgaven in de afgelopen jaren.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Schrappen budget schade-uitkeringen. Betreft incidenten.	10.000	10.000	10.000	10.000	V	V	V
Verlagen budget advieskosten gronden algemeen tot € 10.000. Bij specifieke projecten m.b.t. gronden incidenteel budget aanvragen bij college/raad.	15.000	15.000	15.000	15.000	V	V	V
Schrappen budget organisatieontwikkeling. Bij specifieke projecten budget aanvragen bij college/raad.	25.000	25.000	25.000	25.000	V	V	V
Aanpassen methodiek toerekening overhead aan riolering, afval en projecten. Dit leidt tot een stijging van de heffingen voor afval (€ 9 per jaar) en voor riolering (€ 8 per jaar). De stijging van riolering wordt opgevangen door een extra onttrekking uit de voorziening riolering.	500.000	500.000	500.000	500.000	V	V	V
Totaal	**1.782.955**	**1.768.455**	**1.768.455**	**1.768.455**			

Financiën

Financiële positie

Het totale voordelige saldo van de 1e tussentijdse rapportage 2026 is € 391.800

Het actuele saldo van de begroting 2026 is na vaststelling van deze rapportage door de raad afgerond € 513.000 positief. Hier ziet u het verloop van het saldo 2026:

Bedragen x € 1.000		
Saldo begroting 2026	802	V
Amendement Onderhoud kernen kwaliteitsniveau	-150	N
Amendement Vergroening Angeren	-50	N
Septembercirculaire 2025	51	V
Structurele ontwikkelingen 2e Turap 2025	-532	N
Saldo vóór 1e turap	121	V
Bijstellingen 1e Turap 2026	392	V
Totaal begroting inclusief bijstellingen 1e Turap 2026	**513**	**V**

De structurele ontwikkelingen van de 1e turap zijn negatief.

P	Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
1	Versterkte inzet voor toezicht en handhaving	-1	-1	-1	-1
1	Middelen Dierentehuis Arnhem	-10	-10	-10	-10
2	Revitalisering Zilverkamp fase II, II en IV	-15	-15	-15	-15
4	Car-verzekering IKC De Doornick en IKC Het Sterrenbos	-2	-2	-2	-2
5	Armaturen complex De Poel en Lichthinder tennisvelden Angeren	-2	-2	-2	-2
5	Sporthal de Essenpas Bemmel huurbaten	416	416	416	416
5	Sporthal de Essenpas Bemmel exploitatiebijdrage	-416	-416	-416	-416
6	Bestaanszekerheid	-30	-52	-30	-30
6	Afstoten 't Blauwe Huukske en uitbreiden ontmoetingscentrum Doornenburg	-15	-15	-15	-15
6	Exploitatiebijdrage Stichting Clink!	-36	-36	-36	-36
6	Strategische agenda sociaal domein	-168			
6	Onttrekking reserve sociaal domein voor strategische agenda	29			

P	Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
6	Onttrekking reserve BWBT voor strategische agenda	140			
7	Onafhankelijke cliëntondersteuning ten laste van SPUK IZA	80	80		
7	Onafhankelijke cliëntondersteuning niet uit reserve BWBT	-80	-80		
7	Lokaal plan BWBT	-82	-84		
7	Onttrekking reserve BWBT voor lokaal plan	82	84		
9	Nutskosten Stichting Clink!	36	36	36	36
9	Werving nieuwe burgemeester (in 2026 en 2027 € 20.000)	-20			
9	Stijging maandelijkse vergoeding raadslidmaatschap	-30	-30	-30	-30
9	Pensioenvoorziening raadsleden	-41	-41	-41	-41
9	Formatie-uitbreiding Griffie	-46	-46	-46	-46
9	Afstoten 't Blauwe Huukske en uitbreiden ontmoetingscentrum Doornenburg	19	19	19	19
	Totaal	**-192**	**-193**	**-172**	**-172**

Het effect op de Meerjarenbegroting 2026 - 2029 is:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
SALDO Meerjarenbegroting 2026 - 2029	802	2.041	532	785
Amendement Onderhoud kernen kwaliteitsniveau	-150	-150	-150	-150
Amendement Installatie raadszaal op orde		-16	-16	-16
Amendement Vergroening Angeren	-50			
Septembercirculaire 2025	51	-55	-157	-220
Structurele ontwikkelingen 2e Turap 2025	-532	30	-42	-42
Maatschappelijk accommodatieplan Doornenburg		-43	-39	-39
Uitbreiding parkeerplaats Molenweide	-	-4	-5	-5
Visie Polseweg Huissen		-24	-24	-24
Regeling vergoeding reiskosten woon-werkverkeer		-400	-400	-400
Saldo vóór 1e Turap 2026	121	1.379	-301	-111
Ontwikkelingen 1e Turap 2026	392	-192	-193	-172
Totaal saldo Meerjarenbegroting 2026 - 2029	**513**	**1.188**	**-494**	**-282**

Totaaloverzicht financiële mutaties

P	Onderwerpen	I/S	Lasten	Baten
			- = Nadeel + = Voordeel	
1	Aanpak weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau	I	-50.000	
1	Versterkte inzet voor toezicht en handhaving	I	-23.100	
	(waarvan € 1.200 S)	S	-1.200	
1	Middelen Dierentehuis Arnhem	S	-10.000	
	TOTAAL programma 1		**-84.300**	**-**
2	Revitalisering Zilverkamp fase II, II en IV vanaf 2027 € 14.500 kapitaallasten	S		
	TOTAAL programma 2		**-**	**-**
3	Geen mutaties			
	TOTAAL programma 3		**-**	**-**
4	Car-verzekering IKC De Doornick en IKC Het Sterrenbos vanaf 2027 € 1.900 kapitaallasten	S		
4	Correctie indexatie BVO DRAN	I	59.700	
4	BVO DRAN gewijzigde begroting 2026	I	50.600	
4	MGR gewijzigde begroting 2026	I	-6.900	
4	Achterstallig onderhoud school Drieluik	I	-54.300	
4	Bijdrage voor achterstallig onderhoud school Drieluik	I		54.300
	TOTAAL programma 4		**49.100**	**54.300**
5	Vervangen armaturen complex De Poel en Lichthinder tennisvelden Angeren kapitaallasten vanaf 2027 € 2.400	S		
5	Sporthal de Essenpas Bemmel huurbaten	S		415.700
5	Sporthal de Essenpas Bemmel exploitatiebijdrage	S	-415.700	
	TOTAAL programma 5		**-415.700**	**415.700**
6	MGR gewijzigde begroting 2026	I	-173.700	
6	Wmo Huishoudelijke hulp	I	300.000	
6	Correctie indexatie BVO DRAN en MGR	I	40.900	
6	BVO DRAN gewijzigde begroting 2026	I	85.800	
6	Uitvoeringsagenda bestaanszekerheid	S	-29.600	

			- = Nadeel + = Voordeel	
P	**Onderwerpen**	**I/S**	**Lasten**	**Baten**
6	Afstoten 't Blauwe Huukske en uitbreiden ontmoetingscentrum Doornenburg vanaf 2027 € 14.500 nadeel	S		
6	Exploitatiebijdrage Stichting Clink!	S	-36.000	
6	Decentralisatie Beschermd wonen, beschermd thuis	I	-64.200	
6	Bijdrage decentralisatie Beschermd wonen, beschermd thuis	I		64.200
6	Frictiekosten Sociale basis personele inzet	I	77.000	
6	Strategische agenda sociaal domein	S/I	-172.600	
6	Onttrekking reserve sociaal domein voor strategische agenda	S/I		153.000
6	Onttrekking reserve BWTB voor strategische agenda	S/I		19.600
	TOTAAL programma 6		**27.600**	**236.800**
7	CO_2-heffing restafval (vanaf 2027 dekking door afvalstoffenheffing)	I	-18.000	
7	Dementievriendelijke gemeente	I	-15.000	
7	Onttrekking reserve Beschermd wonen, beschermd thuis voor dementievriendelijke gemeente	I		15.000
7	Onafhankelijke cliëntondersteuning ten laste van SPUK IZA	I	80.000	
7	Onafhankelijke cliëntondersteuning ten laste van reserve BWBT	I		-80.000
7	Lokaal plan BWBT (alleen in 2027 en 2028)	I/S		
7	Onttrekking reserve BWBT voor lokaal plan (alleen in 2027 en 2028)	I/S		
	TOTAAL programma 7		**47.000**	**-65.000**
8	Standplaatsen woonwagens (kapitaallasten worden gedekt door de huuropbrengsten en meegenomen in begroting 2027)	S		
8	Voorbereidingskosten projecten inclusief kostenverhaal	I	-70.000	70.000
8	Project bibliotheek	I	-80.000	
8	Dekking project bibliotheek door de reserve grondexploitaties	I		80.000
	TOTAAL programma 8		**-150.000**	**150.000**
9	Werving nieuwe burgemeester (in 2026 en 2027 € 20.000)	I/S	-20.000	
9	Stijging maandelijkse vergoeding raadslidmaatschap	S	-30.000	
9	Pensioenvoorziening raadsleden	S	-40.600	
9	Formatie-uitbreiding Griffie	S	-46.100	
9	Sloop opstallen en taxatie strategische gronden	I	-137.500	
9	Pachtopbrengsten agrarische gronden	I		30.000
9	Verkoop gronden transformatorstations	I		250.000
9	Vrijval Wmo indexatie	I	170.000	
9	Activiteiten 25 jaar Lingewaard	I	-8.500	
9	Frictiekosten sociale basis personele inzet	I	-77.000	
9	Energiekosten Stichting Clink!	S	36.000	
9	Afstoten 't Blauwe Huukske en uitbreiden ontmoetingscentrum Doornenburg vanaf 2027 € 19.300 voordeel	S		

			- = Nadeel + = Voordeel	
P	**Onderwerpen**	**I/S**	**Lasten**	**Baten**
	TOTAAL programma 9		**-153.700**	**280.000**
	TOTAAL		-680.000	1.071.800
	Saldo van Baten en Lasten 1e turap 2026			**391.800**
	(- = Nadeel / + = Voordeel)			
		Totaal Incidenteel	-106.800	656.100
		Totaal Structureel	-573.200	415.700
		Saldo van structurele Baten en Lasten		-157.500
		In 2027 Structureel	-34.000	
		Totaal Structureel in 2027		-191.500

Mutaties reserves

P	Onderwerp	Reserve	Bedrag	
6	Strategische agenda	Sociaal domein	153.000	O
6	Strategische agenda	Beschermd wonen, beschermd thuis	19.600	O
6	Decentralisatie beschermd wonen, beschermd thuis	Beschermd wonen, beschermd thuis	64.200	S
7	Dementievriendelijke gemeente	Beschermd wonen, beschermd thuis	15.000	O
7	Onafhankelijke cliëntondersteuning	Beschermd wonen, beschermd thuis - verlagen onttrekking	-80.000	O
		Totaal	**171.800**	

O = onttrekking S = storting

Budgetneutrale wijzigingen

Begrotingswijzigingen

In de regeling Autorisatie begrotingswijzigingen 2025, onderdeel van de Financiële verordening gemeente Lingewaard 2025 staat dat het in specifieke gevallen is toegestaan dat de raad achteraf (in plaats van vooraf) goedkeuring verleent aan het aanpassen van programmabudgetten. Het betreft direct of indirect via mandaat door het college genomen besluiten tot het wijzigen van het saldo of volume van een programma en het wijzigen van de inzet van reserves. Dit mag alleen wanneer het gaat om budgettair neutrale mutaties.

Hierbij onderscheiden we de volgende categorieën:

1. Het verschuiven van programmabudgetten naar één of meerdere andere programma's, zonder dat de uitvoering van het oorspronkelijke programma in het geding komt.
2. Ontvangen van (hogere) bijdragen van derden in combinatie met (hogere) uitgaven waarmee in de begroting nog geen rekening is gehouden.
3. De inzet van bestemmingsreserves voor de dekking van uitgaven.

Er zijn vooralsnog géén wijzigingen in categorie 3.

Categorie 1. Het verschuiven van programmabudgetten naar één of meerdere andere programma's, zonder dat de uitvoering van het oorspronkelijke programma in het geding komt

Van Pr.	Product	Naar Pr.	Product	Bedrag	Toelichting
5	Groen- en reststroken	5	Buitensportaccommodaties	3.200	Op groen- en reststroken worden diverse inkomsten verantwoord uit pacht, gebruik en verhuur. Deze inkomsten hebben gedeeltelijk betrekking op andere activiteiten. Deze wijze van toerekening is niet in overeenstemming met de IV3-voorschriften. De baten worden voortaan verantwoord binnen de daarvoor bestemde taakvelden.
5	Groen- en reststroken	1	Burgerlijke stand	20.500	
5	Groen- en reststroken	5	Vormings- en ontwikkelingswerk	2.100	
5	Brede SPUK sport, bewegen en cultuur	6	Brede SPUK Gezondheid en sociale basis	24.000	Wijziging personele inzet progamma's SPUK Gala: Binnen de SPUK Gala worden de middelen anders ingezet, dit betekent dat er uren van programma 5 en 7 naar programma 6 verschuiven
7	Brede SPUK ondersteunende onderdelen	6	Brede SPUK Gezondheid en sociale basis	40.000	
6	Sociale basis - welzijn	1	Uitvoering openbare orde & veiligheid	10.000	Binnen de raad is er een motie aangenomen om de veiligheid op straat te verhogen, middels deze besteding zal er uitvoering worden gevonden aan de motie Veilig voor iedereen in Lingewaard.
		9	Communicatie	10.000	
7	Milieubeheer	5	Buitensportaccommodaties	5.000	In de informatienota van 24 februari 2026 is uw raad al geïnformeerd over de subsidie voor geluidsmaatregelen Tennis- en Padelvereniging Huissen (TPV Huissen). Deze subsidie wordt gedekt uit de bestaande budgetten. Er is wel een verschuiving van budgetten nodig zodat de subsidie vanuit één budget verstrekt kan worden.
9	Reserveringen en stelposten	5	Buitensportaccommodaties	25.000	

Categorie 2. Ontvangen van hogere bijdragen van derden in combinatie met hogere uitgaven waarmee in de begroting nog geen rekening is gehouden

P	Baten	Lasten	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
	Exploitatie				
4	lager	lager	Onderwijs achterstandenbeleid 2026	9.500	De voorlopige toekenning van het ministerie voor het onderwijs achterstandenbeleid 2026 is lager dan het opgenomen budget. Dit wordt hiermee zowel in uitgaven als inkomsten aangepast.
4	hoger	hoger	Brand dependance IKC Binnenstebuiten	350.000	Op 18 januari 2026 is de dependance van IKC Binnenstebuiten aan de Hazekamp 2E afgebrand. Er zijn en worden kosten gemaakt voor opknappen nieuwe locatie aan de Appelbongerd 21 en aanschaf van nieuwe inboedel inclusief ICT. Ook zijn er kosten voor opruimen van de brandlocatie. Dit wordt allemaal vanuit verzekeringsgeld gedekt.
5	hoger	hoger	Monumentensubsidie 2026	17.700	Van de provincie Gelderland hebben we een subsidie ontvangen voor ‘Instandhouding gemeentelijke monumenten’. Deze subsidie is bestemd voor het verlenen van subsidies om gemeentelijke monumenten in stand te houden, op basis van de gemeentelijke subsidieregeling. Met de toekenning van de provinciale subsidie kan het gemeentelijk budget worden verhoogd.
6	hoger	hoger	Personele inzet vluchtelingen	221.400	De extra personele inzet voor opvang van vluchtelingen wordt vergoed door het Rijk.
6	hoger	hoger	Dorpendeal Haalderen	248.800	De middelen zijn toegekend voor de uitvoering van het projectplan Dorpendeal Haalderen.
6	hoger	hoger	Extra ontvangsten Rijk SPUK Gala	54.000	Voor de SPUK Gala hebben we van het Rijk extra middelen ontvangen, hier is rekening mee gehouden en dit is meegenomen in het bestedingsplan.
7	hoger	hoger	Geluidsanering verkeerslawaai Karstraat	31.200	Voorbereidingstraject geluidsanering verkeerslawaai wordt gedekt door de ontvangen subsidie.
	Investeringen				
5	hoger	hoger	Gymzaal Sterrenbos	61.000	Ten behoeve van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed is subsidie aangevraagd (DUMAVA). Deze subsidie heeft als doel gebouwen met een maatschappelijke functie energiezuiniger en toekomstbestendiger te maken. We verhogen de investeringsbudgetten met deze subsidie.
5	hoger	hoger	Gymzaal Nijmeegse straat Gendt	38.000	
6	hoger	hoger	Ontmoetingscentrum Doornenburg	60.000	
6	hoger	hoger	Dorsphuis Angeren I	345.000	

Strategische agenda sociaal domein

Op 24 oktober 2023 stelde uw raad de Taskforce strategische agenda sociaal domein 2023-2026 (verder strategische agenda SD) vast. We spraken af dat we over de uitvoering van deze strategische agenda SD in de P&C-cyclus rapporteren. In deze rapportage leest u over de voortgang tot en met het eerste kwartaal van 2026. Per onderdeel ziet u wat we tot nu toe hebben bereikt.

Opgave 1. Versterken van de sociale basis

Een sterke sociale basis zorgt ervoor dat inwoners met lichte hulp- en ondersteuningsvragen laagdrempelig en in de buurt hulp kunnen krijgen. In ons aanbestedingstraject werken we hiervoor toe naar een sterk welzijnsbedrijf.

Resultaten

- Er staat een sterk welzijnsbedrijf dat op basis van een duidelijke opdracht vormgeeft aan laagdrempelige hulp en ondersteuning aan Lingewaardse inwoners;
- Het aanbod van laagdrempelige voorzieningen in de Lingewaardse kernen past bij de vraag van de inwoners;
- In elke kern is een sociaal team beschikbaar voor het beantwoorden van vragen van inwoners over problemen waar zij tegenaan lopen;
- Partners en gemeente werken intensief samen en weten elkaar te vinden.

Waar staan we nu?

- Sinds 1 januari is Incluzio Lingewaard gestart als welzijnsbedrijf. De belangrijkste processen en werkwijzen zijn ingericht tijdens de implementatiefase. Gemeente en buurtteams stemmen wekelijks af via de regietafel, waar anonieme casussen worden besproken. De start is zonder grote knelpunten verlopen. Opstart- en afstemmingspunten worden gezamenlijk opgelost. Het eerste jaar zal in het teken staan van het verder opbouwen en versterken van een stabiele basis.
- Incluzio Lingewaard brengt de hulp- en ondersteuningsvragen van inwoners in beeld. Op basis hiervan wordt het aanbod verder ontwikkeld. De komende periode ligt de focus op het verschuiven van individuele ondersteuning naar meer collectieve en preventieve vormen van aanbod.
- Incluzio Lingewaard werkt met drie buurtteams in de gebieden Huissen–Angeren, Bemmel–Haalderen–Ressen en Gendt–Doornenburg. In een aantal van deze kernen zijn fysieke inlooplocaties beschikbaar. Daarnaast kunnen inwoners telefonisch en via de website contact opnemen. De eerste maanden stonden vooral in het teken van het inwerken van medewerkers en het oppakken van urgente hulpvragen. Hierdoor was de bereikbaarheid tijdelijk onvoldoende. Deze is inmiddels duidelijk verbeterd.

Incluzio Lingewaard neemt deel aan bestaande lokale netwerken waarin voorheen andere welzijnspartijen actief waren. De samenwerking met ketenpartners wordt verder versterkt. Er wordt actief gewerkt aan het opbouwen van duurzame samenwerkingsrelaties, onder andere met huisartsen en het onderwijs.

Opgave 2. Kostenbescherming maatwerkvoorzieningen

Het aantal inwoners dat zorg en ondersteuning krijgt blijft stijgen. Wij hebben - net als veel andere Nederlandse gemeenten - te maken met een groeiende vraag naar voorzieningen in een zorglandschap dat steeds minder aan deze vraag kan voldoen als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. We zullen kritisch moeten kijken hoe we de druk op de maatwerkvoorzieningen naar beneden kunnen brengen. Een deel van de oplossing vinden we in het versterken van de sociale basis en het inzetten op preventie, maar daarnaast kijken we ook hoe we beter kunnen sturen op geïndiceerde zorg.

Resultaten

- Een plan met voorstellen om de kosten voor maatwerkvoorzieningen beheersbaar te houden;
- Een dekkend aanbod aan laagdrempelige en collectieve voorzieningen die zorgen voor afname van de vraag naar maatwerkvoorzieningen.

Waar staan we nu?

- Deze opgave heeft een iets andere invulling gekregen dan in de strategische agenda is beschreven. Met de opgave versterking sociale basis en de voorstellen die het college heeft gedaan voor het realiseren van bezuinigingen in het sociaal domein werken we aan een bredere transformatie in het sociaal domein:
    - een verschuiving van individuele maatwerkvoorzieningen naar collectieve, laagdrempelige ondersteuning in de buurt;
    - meer aandacht voor de eigen kracht en eigen regie van inwoners.
- Met deze aanpak werken we toe naar een dekkend aanbod aan collectieve voorzieningen en daarmee naar een afname van de vraag naar maatwerkvoorzieningen.
- Binnen deze opgave ligt de nadruk steeds meer op het verbeteren van de sturing in het sociaal domein. Waar de focus voorheen vooral lag op verantwoording achteraf, richten we ons nu op een structurele sturingscyclus. Daarbij maken we beter gebruik van beschikbare data om trends en ontwikkelingen tijdig te signaleren en bij te sturen.
- Een ingehuurde data- en financieel expert heeft samen met de businesscontroller een plan opgesteld om zowel de businesscontrol als de financiële verantwoording in het sociaal domein te versterken. In het eerste kwartaal is gestart met de uitvoering van dit plan. De rest van het jaar gebruiken we om de nieuwe werkwijze verder te implementeren, ontwikkelen en te verfijnen.

Thema 1. Beschermd thuis

Gemeenten, rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie ‘van beschermd wonen naar een beschermd thuis’. Deze beweging moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen.

Resultaten

- De lokale toegang tot beschermd wonen en beschermd thuis is ingericht;
- De sociale basis biedt voldoende mogelijkheden voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid om anderen te ontmoeten en hulp te vragen en te krijgen als dat nodig is;

- Er is een divers aanbod van woonvormen, passend bij de behoefte van inwoners met een psychische kwetsbaarheid;
- De maatwerkproducten die wij regionaal inkopen passen bij de beweging naar beschermd thuis.

Waar staan we nu?

- De overgang van Beschermd Wonen (BW) naar Beschermd Thuis (BT) verloopt langzamer dan gepland, doordat de landelijke wetgeving nog niet is afgerond. Door deze onzekerheid hebben de gemeenten in de regio besloten om de huidige financiële afspraken te verlengen tot en met 2027. Zo blijft de zorg voor inwoners doorlopen en blijft de regionale samenwerking in stand.
- De regio blijft zich inzetten voor het resultaat dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid kunnen beschikken over voldoende passende en betaalbare woningen, bij voorkeur in kleinschalige woonvormen en zo dicht mogelijk bij huis.
- Zolang de verantwoordelijkheid nog niet is overgedragen, verloopt de toegang tot BW en BT via de centrumgemeente Arnhem. Het Sociaal Wijkteam Arnhem verzorgt de plaatsing van inwoners uit Lingewaard die beschermd wonen nodig hebben.
- In 2025 is in iedere gemeente een lokaal plan Beschermd Wonen/Beschermd Thuis en Maatschappelijke Opvang vastgesteld. In het lokale plan van Lingewaard ligt de focus op:
    - het versterken van de sociale basis;
    - het vergroten van de bestaanszekerheid;
    - en het verbeteren van de samenwerking binnen Zorg & Veiligheid.
- Om te komen tot een divers en passend aanbod van woonvormen werkt de regio aan een evenredige spreiding van BW en BT. Hiervoor is een regionaal spreidingsplan opgesteld en in februari 2026 gedeeld met zorgaanbieders en woningcorporaties. Dit spreidingsplan geeft per gemeente inzicht in de transformatieopgave voor de komende tien jaar.
- In het eerste en tweede kwartaal van 2026 loopt een regionaal aanbestedingstraject voor zorginkoop. Deze inkoop is gericht op:
    - de verdere opbouw van Beschermd Thuis;
    - een geleidelijke afbouw van Beschermd Wonen;
    - en het realiseren van een overzichtelijk en dekkend zorgaanbod.

Thema 2. Lingewaardse ontwikkelagenda jeugd

Het jeugdveld is zowel landelijk als (boven)regionaal en lokaal in beweging. Hierbij zien we twee grote bewegingen naar voren komen:

1. De stap naar voren: het versterken van het pedagogische klimaat en het bouwen van een stevige sociale basis dicht bij ouders. Hierbij willen we onnodig problematiseren zoveel mogelijk voorkomen.
2. Het versterken van de achterkant: zorgen dat het stelsel goed staat en functioneert, waar sprake is van complexe en meervoudige problematiek en waar veiligheid in het geding is.

In de Lingewaardse Ontwikkelagenda Jeugd proberen we alle bewegingen in samenhang te bezien en te implementeren.

Resultaten

- Een sterke sociale basis waarin ouders en jeugdigen op een laagdrempelige manier terecht kunnen met vragen en zorgen over opgroeien en opvoeden;
- Een stevige verbinding met onderwijs, kinderopvang, ggz en bestaanszekerheid;
- Passende hulp voor jeugdigen en ouders met complexe en meervoudige problematiek met aandacht voor veiligheid van het gezin.

Waar staan we nu?

- In januari zijn in Lingewaard de drie buurtteams van Incluzio Lingewaard gestart waar ouders en jeugdigen laagdrempelig terechtkunnen met vragen over opgroeien en opvoeden. De buurtteams bieden basisondersteuning en helpen om zwaardere hulp zoveel mogelijk te voorkomen. Medewerkers van de buurtteams zijn zichtbaar aanwezig op scholen en hebben een vaste verbinding met het onderwijs. Ouders en leerkrachten kunnen deze medewerkers makkelijk benaderen met vragen of zorgen.
- Bij de meeste huisartsenpraktijken zijn praktijkondersteuners Jeugd actief. Deze praktijkondersteuners behandelen lichte hulpvragen en bieden kortdurende ondersteuning, zodat snelle en passende hulp dichtbij beschikbaar is.
- Sinds 1 november werkt Lingewaard met een pilot Team Zorg en Veiligheid. In dit team is expertise op het snijvlak van zorg en veiligheid samengebracht. Het Team Zorg en Veiligheid werkt domeinoverstijgend voor alle inwoners van 0 tot 100 jaar. Het team heeft korte lijnen met onder andere:
  - de GGZ,
  - woningcorporaties,
  - Veilig Thuis,
  - de politie,
  - en Jeugdbescherming.
- We investeren in een werkwijze met zo min mogelijk overdrachten, zodat inwoners zoveel mogelijk met één vast aanspreekpunt te maken hebben. Hiermee borgen we de continuïteit van ondersteuning voor gezinnen.
- Regionaal zijn afspraken gemaakt over een methodische werkwijze: de Verklarende Analyse. In 2026 en 2027 worden de consulenten in Lingewaard hierin geschoold, om beter passende hulp te bieden bij complexe en meervoudige problematiek, met aandacht voor veiligheid.

Thema 3. Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid is het kunnen vinden van rust en ruimte om je als mens te ontwikkelen en mee te kunnen doen in de samenleving. Armoede belemmert mensen om een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving en te werken aan de eigen ontwikkeling, aangezien prioriteiten elders liggen.

Resultaten

- Een Lingewaardse agenda voor bestaanszekerheid

Waar staan we nu?

- De Lingewaardse uitvoeringsagenda Bestaanszekerheid is op 3 maart vastgesteld en wordt nu uitgevoerd.
- Voor schuldhulpverlening is de nieuwe aanbesteding afgerond. Voor particuliere inwoners voert de gemeente zelf fase 1 en 2 van de schuldhulpverlening uit. Fase 3 en 4 zijn aanbesteed aan externe partijen. Voor (ex-)ondernemers zijn alle fasen (1 t/m 4) van de schuldhulpverlening aanbesteed. De nadruk ligt nu op de implementatie, zodat inwoners tijdig en passend geholpen worden bij schulden.
- We werken toe naar het vaststellen van gewijzigde beleidsregels Werk, Inkomen en Bijzondere Vergoedingen 2026, met als streven 1 juli 2026. Deze beleidsregels moeten bijdragen aan eenvoudigere en duidelijke ondersteuning voor inwoners.
- Ter voorbereiding op een nieuwe aanbesteding is een raamovereenkomst voor re-integratieaanbieders opgesteld. De aanbesteding voor de re-integratievoorzieningen wordt naar verwachting afgerond per 1 april 2027.
- Het digitale regionale Werkcentrum is inmiddels in gebruik. Regionaal wordt nu gewerkt aan de inrichting van een fysiek Werkcentrum. Daarbij richt Lingewaard ook een lokale dependance in, zodat ondersteuning dichtbij beschikbaar is.
- Samen met de regio werken we aan de hervorming van de arbeidsmarktregio en aan een sterke sociale infrastructuur. De gemeenteraad is hierover eerder geïnformeerd.

Thema 4. Integrale werkwijze rond statushouders en vluchtelingen

Voor statushouders en Oekraïense vluchtelingen zijn we (mede) verantwoordelijk voor het organiseren van huisvesting, werk en inkomen, meedoen in de maatschappij, welzijn, onderwijs, taal en vervoer. We willen daarbij sturen op zelfredzaamheid. We werken hierbij toe naar een integrale werkwijze.

Resultaat

- In 2026 staat er een integrale werkwijze voor nieuwkomers, ongeacht of zij statushouder of vluchteling zijn.

Waar staan we nu?

- De begeleiding en opvang van Oekraïense vluchtelingen wordt uitgevoerd binnen de Richtlijn Tijdelijke Bescherming, die loopt tot maart 2027. De focus ligt op het vergroten van de zelfredzaamheid, zodat bewoners zijn voorbereid op een volgende fase of een andere verblijfsstatus met minder specifieke voorzieningen.
- De aanbesteding voor begeleiding is afgerond. Sinds 1 maart 2026 is een nieuwe begeleidingspartij gestart, die de inzet op zelfredzaamheid verder versterkt.
- De werkprocessen en het beleid voor Oekraïners worden steeds meer gelijkgetrokken met die van andere doelgroepen, als stap naar een integrale werkwijze.
- Voor de huisvesting van statushouders werken we samen met het ruimtelijk domein en de woningcorporatie. We zetten in op het realiseren van de wettelijke taakstelling en het inlopen van eerder opgebouwde achterstanden. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld voor de periode 2026–2028. In dit plan werken we verschillende maatregelen voor huisvesting van statushouders verder uit.
- Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor de opening van een tijdelijke noodopvanglocatie voor 200 vluchtelingen aan de Pas in Bemmel per 1 juli 2026. De noodopvang wordt voorbereid vanuit een integrale visie, met nauwe samenwerking binnen de gemeentelijke domeinen.

Thema 5. Transformatie van zorg naar gezondheid

Er wordt een steeds groter beroep op de zorg gedaan, terwijl het aan mensen en middelen ontbreekt om aan de vraag te blijven voldoen. De kwaliteit en beschikbaarheid van zorg is daarmee in de toekomst niet meer te garanderen. Vandaar dat - zowel lokaal, als regionaal en landelijk - wordt gewerkt aan een transformatie van zorg naar gezondheid.

Resultaten

Vanuit het rijk ontvangen we middelen in een brede specifieke uitkering tot en met 2026 voor het uitvoeren van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierna hebben we:

- Een goede preventie-infrastructuur staan (zowel lokaal als regionaal);
- Een plan van aanpak voor na 2026
- Vijf erkende ketenaanpakken geïmplementeerd:

  -De gecombineerde leefstijlinterventie (GLI)
  -De aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen
  -Valpreventie bij ouderen
  -Kansrijke Start
  -Welzijn op Recept

Waar staan we nu?

- Lokaal en regionaal werken we aan de transformatie van zorg naar gezondheid, omdat de vraag naar zorg blijft groeien en het aantal beschikbare mensen en middelen afneemt.
- De regionale werkgroep IZA is overgegaan in de werkgroep AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord). In deze werkgroep werken gemeenten en partners samen aan het opstellen van een regionale werkagenda. Deze werkagenda is gebaseerd op het Regioplan Centraal Gelderland en geeft uitvoering aan de vijf leefgebieden van het AZWA:
  - vitaal ouder worden;
  - kansrijk opgroeien;
  - mentale gezondheid;
  - een gezonde leefstijl;
  - het terugdringen van gezondheidsachterstanden.

Binnen deze vijf leefgebieden worden ook de vijf ketenaanpakken uit het GALA en het IZA verder uitgewerkt en uitgevoerd.

- Het transformatieplan voor het mentale gezondheidsnetwerk in regio Gelderland-Midden is goedgekeurd door zorgverzekeraar Menzis. De aanvraag voor transformatiemiddelen om dit plan uit te voeren is inmiddels ingediend. Regionaal zijn twee projectleiders aangesteld voor:
  - laagdrempelige steunpunten;
  - het verkennend gesprek.
- In het eerste kwartaal van 2026 is vanuit JOGG – Gezonde jeugd, gezonde toekomst, samen met het OBC Huissen, een acht weken durend programma uitgevoerd gericht op gezondheid en bewegen in de buitenruimte.
- Voor de ketenaanpak valpreventie is een informatieve film opgenomen over de beweeginterventie In Balans. Deze film wordt onder andere gedeeld via Omroep Lingewaard, om inwoners te informeren en te motiveren. Daarnaast vinden in verschillende kernen gesprekken plaats tussen fysiotherapeuten en huisartsen over de gezamenlijke aanpak voor inwoners met een hoog valrisico.

- De ketenaanpak Welzijn op Recept wordt steeds vaker ingezet. In 2025 zijn 121 aanvragen voor Welzijn op Recept gedaan (in 2024 waren dit er 93). Welzijn op Recept is inmiddels onderdeel van de werkwijze van Incluzio en daarmee structureel ingebed in de lokale aanpak.

Financiële ontwikkelingen

Bij het vaststellen van de Strategische Agenda Sociaal Domein 2024-2026 is ook bijbehorende begroting vastgesteld. Deze begroting wordt gedekt vanuit de reserve Sociaal domein en de reserve Beschermd wonen, beschermd thuis. Hieronder zijn de bijgestelde begrotingen weergegeven. De afwijkingen worden onder de tabel verder toegelicht.

Voorbereiden Sociale Basis	**2026**	
	Primaire raming	**Bijgestelde raming**
Projectleider Implementatie	30.000	30.000
	-	-
Frictiekosten huidige partners	100.000	100.000
Communicatie, Opleiding en Implementatie	15.000	15.000
Onvoorzien	25.000	25.000
Subtotaal	**170.000**	**170.000**
Kostenbeheersing Maatwerk		
Data-analist	50.000	75.000
Subtotaal	**50.000**	**75.000**
Beschermd Thuis		
Inrichten van de Toegang	94.484	94.484
Draagvlak in de kernen ***(vitale leefomgeving)***	13.351	13.351
Lokale steunstructuur ***(toekomstbestendige zorg)***	150.969	170.602
Wonen ***(een passende woning)***	72.917	72.917
Meedoen ***(omzien naar elkaar)***	32.222	32.222
Handhavingsplan alcohol en drugspreventie	80.000	-
Vergeet me niet pad	-	15.000
Subtotaal	**443.943**	**398.576**
Lingewaardse Ontwikkelagenda Jeugd		
Ontwikkelen expertiseteam Jeugd	40.000	40.000
Subtotaal	**40.000**	**40.000**
Bestaanszekerheid		
Projectleiding en projectorganisatie	80.000	-
Aanpak AanZ specifiek gericht op statushouders gezin (oude wet)	125.000	125.000
Projectplan re-integratie bestaanszekerheid 2026-2027	-	258.000

Voorbereiden Sociale Basis	2026	
	Primaire raming	Bijgestelde raming
Subtotaal	**205.000**	**383.000**
IZA/GALA - Transformatie van zorg naar gezondheid		
Samen Kwiek	50.000	-
Subtotaal	**50.000**	**-**
Totaal reserve sociaal domein	**515.000**	**668.000**
Totaal reserve beschermd wonen, beschermd thuis	**443.943**	**398.576**
Totaal	**958.943**	**1.066.576**

Reserves	Sociaal domein	Beschermd wonen bescherm thuis
Stand 1-1-2026	1.074.737	2.033.641
Onttrekking obv bijgestelde raming 2026	668.000	398.576
Begrote toevoeging	0	525.114
Begrote stand 31-12-2026	406.737	2.160.179

Voorbereiden sociale basis
De kosten in 2026 voor de afronding van SWL zijn lager dan begroot. De belangrijkste reden hiervoor is dat een belangrijk deel van de kosten al is opgevoerd in 2025.

Kostenbeheersing maatwerk
Het plan om voor de professionalisering van de sturing op het sociaal domein is gereed en wordt verder uitgewerkt. Voor het inregelen van de functies is tijdelijke expertise nodig op het gebied van financial control en data-analyse. Hiervoor reserveren we € 75.000 in 2026

Bestaanszekerheid
Vanaf 2026 voeren we ons re-integratieprojectplan uit. Dit vraagt om een heroriëntatie van de inzet vanuit de strategische agenda op bestaanszekerheid. De kosten voor projectleiding en projectorganisatie dienen naar beneden te worden bijgesteld in samenhang met de op te voeren kosten voor de uitvoering van het re-integratieprojectplan. Deze middelen worden mede gevoed door de subsidies voor Grenztalentfit en de Europese subsidies voor sociale en actieve inclusie.

Transformatie van zorg naar gezondheid
€ 50.000 was gereserveerd voor het platform Samen Kwiek, maar Samen Kwiek is overgedragen aan Rijnstate en daarmee komen deze lasten te vervallen.

Bijlagen

Voorbereidingsbudgetten facilitaire projecten en grondexploitaties

Sinds 2021 hanteren we een nieuwe werkwijze met betrekking tot de voorbereidingskosten faciliterende projecten en grondexploitaties. Deze kosten worden volledig geactiveerd als "nog te verrekenen kosten" en te zijner tijd verhaald op de ontwikkelaar. Door deze nieuwe werkwijze wordt het verlies pas genomen en verwerkt in het jaar waarin duidelijk wordt dat de kosten niet of niet volledig verhaalbaar zijn. In deze turap worden voorbereidingskredieten gevraagd. Dit zijn budgetneutrale transacties.

Overzicht voorbereidingsbudgetten faciliterende projecten en grondexploitaties

Project	Bedrag
Poelwijklaan 14 te Gendt	10.000
Groen Gas Gelderland te Bemmel	10.000
Veilingweg 16a te Bemmel	10.000
Zandvoort 29 te Gendt	10.000
Flierensestraat 14 te Gendt	10.000
Nijmeegsestraat 48 te Gendt	10.000
Flierenhofstraat 29 te Bemmel	10.000
TOTAAL	70.000